

Fővárosi Ítéltábla
2.Pf.22.389/2011/3.

A Fővárosi Ítéltábla a Jutasi & Társai Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Erdész Éva ügyvéd) által képviselt (felperes neve, címe) felperesnek a dr. Karas Monika (címe) ügyvéd által képviselt (I.r. alperes neve, címe) I. rendű és a (II.r. alperes neve, címe) II. rendű alperesek ellen sajtó-helyreigazítás iránt indult perében a Fővárosi Bíróság 2011. október 11-én kelt 65.P.23.484/2011/7. számú ítélete ellen a felperes részéről 9. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és kötelezi az I. rendű alperest, hogy 5 napon belül a ... című napilapban az eredeti, sérelmezett cikkel azonos helyen és módon tegye közzé az alábbi közleményt:

„Helyreigazítás:

A ... napján megjelent „...” című cikkünkben azt a valós tény, hogy ..., ... fia 2005. augusztus 16. és 2005. november 11. között egy informatikai cég alapító tagja volt abban a hamis színben tüntettük fel, mintha ... érintett lenne azokban a gazdasági bűncselekményekben, amelyek miatt Budai Gyula elszámoltatási kormánybiztos feljelentést tett az ... ellen 2011. májusában.”

Egyebekben a per főtárgya és a II. rendű alperesnek járó perköltség tekintetében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II. rendű alperesnek 10.000 (tízezer) forint + Áfa másodfokú perköltséget.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 25.000 (huszonötezer) forint + Áfa együttes első- és másodfokú perköltséget

A le nem rótt 63.000 (hatvanháromezer) forint kereseti és fellebbezési illetékből 31.500 (harmincegyezer-ötszáz) forintot a felperes és 31.500 (harmincegyezer-ötszáz) forintot az I. rendű alperes köteles a Magyar Államnak külön felhívásra megfizetni.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A ... -i számában „...” című és a II. rendű alperes által üzemeltetett ... internetes portálon ugyanezzel a címmel közölt tudósításban megjelentek miatt előterjesztett sajtó-helyreigazítás iránti felperesi keresetet az elsőfokú bíróság elutasította és kötelezte a felperest, hogy a Magyar Államnak külön felhívásra fizessen meg 27.000 forint eljárási illetéket és az I-II. rendű alperesnek 15 napon belül 15.000-15.000 forint perköltséget.

Az ítélet indokolásában ismertette a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 12. § (1) bekezdését, a Pp. 164. § (1) bekezdését és a 206. § (1) bekezdését, továbbá a Legfelsőbb Bíróság PK. 14. számú állásfoglalásának II. és III. pontjában rögzítetteket.

A kérelem és ellenkérelem korlátai közt elbírálva a felperesi igényt kifejtette, hogy a nyomozóhatóság megkeresését magába foglaló bizonyítási eljárás foganatosítását követően a kereset elutasításáról határozott, mivel a nyomozást folytató rendőrhatalmási szerv arról tájékoztatta a bíróságot, hogy a felperes többségi irányítása alatt állt ... érintett az alperesi cikkekben utalt állami szerv tőkekihelyezései miatt folyamatban levő eljárásban.

Az alperesi írások a még folyamatban levő nyomozati eljárásról beszámolva nem fejeztek ki előzetes értékítéletet, csak a nyomozással érintett cég egykori alapítói minőségében utaltak a felperes személyére, de bűncselekmény elkövetésével nem vádolták, tehát hamis színben nem tüntették fel.

Elfogadta az elsőfokú bíróság azt az alperesi érvelést is, hogy az eljárás jelen szakában az még alappal nem állapítható meg és ki sem zárható, hogy a felperes személye nem érintett az adott ügyben, mivel a felperesi cégalapítás tulajdonosi hátterének vizsgálata is folyamatban van, illetve folyamatban lehet az off-shore hátterű ... pénzügyi támogatásának vizsgálata során.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az alperesek a büntetőeljárás jelen szakaszában megfelelően tájékoztatták a közvéleményt az eljárás tartalmáról, így jogsértést nem követtek el, ezért a felperesi keresetet elutasította és a pereszes felperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a perköltség megfizetésére kötelezte.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, kérve az ítélet megváltoztatását, a keresetének megfelelő döntés meghozatalát.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást részben helytelenül állapította meg és abból helytelen jogi következtetést vont le.

Az elsőfokú bíróság ítéletének ismertetését követően a PK. 14. számú állásfoglalásra hivatkozással azt emelte ki, hogy nem terhelt, és tanúkénti meghallgatására sem került sor a folyamatban levő büntetőeljárásban, tehát semmilyen módon nem érintett az ügyben.

A nyomozóhatóság tájékoztatása alapján is az állapítható meg, hogy a ...-t és nem a személyét érinti az alperesi tájékoztatásban szereplő rendőrségi nyomozás. E körben előadta, hogy a feltőkésítés alapjául szolgáló befektetési és szindikátusi

szerződés megkötésére 2007. június 21-én került sor, amikor már nem állt semmiféle kapcsolatban a ...-vel, így logikailag is kizárható bármينemű érintettsége abban az eljárásban, amely egy tőle független cég gazdálkodását vizsgálja. Lehetséges, hogy a nyomozás a ... gazdálkodását 2004-től kezdődően vizsgálja, de a cég csak 2007-ben tőkésítette fel a ...-t, ezáltal annak - mivel két évvel korábban megvált a cégtől - nem lehetett részese, és a gazdasági társasággal semmilyen dokumentálható kapcsolatot nem tartott fenn.

Azt nem vitatta, hogy a nyomozással érintett cégnek alapítója volt, azonban a folyamatban levő eljárás során gyanúsítására nem került sor, ellene vádiratot nem nyújtottak be, és nem volt olyan nyilvános bírósági tárgyalás sem, amelyről a sajtó tudósíthatott volna.

A sérelmezett írások egyébként azzal, hogy nem tájékoztatták a közvéleményt arról, hogy a nyomozás ismeretlen tettes ellen folyik, nem tettek eleget a PK. 14. számú állásfoglalás által megkívánt követelménynek, a hiteles és pontos tájékoztatási kötelezettségnek.

Összegezve közölte, hogy az alperesek nem mentesülhetnek a sajtó-helyreigazítási kötelezettség alól, mert a tudósítások összefüggésbe hozták a büntetőeljárással, holott erre nézve adat nem merült fel, és azt a hamis látszatot keltették, hogy személye a nyomozás látókörébe került, illetve gyanúsítottként is érintett a büntetőeljárásban.

Előadta, hogy az alperesek „felelősségre vonását” nem valótlan tényállításra hivatkozással kérte, hiszen az alperesek nem állították expressis verbis, hogy gyanúsított lenne vagy ellene büntetőeljárás lenne folyamatban, csak azt a hamis látszatot keltették.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a felperes fellebbezése részben alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, de az abból levont következtetésével a másodfokú bíróság csak részben értett egyet, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta.

Az elsőfokú bíróság a perbeli jogvita elbírálásánál irányadó jogszabályi rendelkezéseket és állásfoglalásokat teljes körűen ismertette, ezért a másodfokú bíróság csak visszautal azokra az alábbiak kiemelése mellett.

A Fővárosi Ítéltábla mindenekelőtt azt hangsúlyozza, hogy a sajtó-helyreigazítási eljárás különleges személyiségvédelmi eszköz, amelynek alkalmazására csak a speciális szabályokban előírt módon és feltételek fennállása esetén van lehetőség.

A sajtóközlemények tartalmi helytállóságáért a sajtó objektív felelősséggel tartozik.

A 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 4. § (1) bekezdése szerint a Magyar Köztársaság jogrendje elismeri és védi a sajtó szabadságát, továbbá a 10. § értelmében mindenkinek joga van arra, hogy megfelelően tájékoztassák, és a médiatartalom-szolgáltatónak a hiteles, gyors és pontos tájékoztatás a feladata [13. § (1) bekezdés].

A törvény 12. § (1) bekezdése alapján, ha valakiről bármely médiatartalomban valótlan tény állítanak, híresztelnek vagy való tényeket hamis színben tüntetnek fel, akkor az érintett követelheti olyan közlemény közzétételét, amelyből kitűnik, hogy a

közlemény mely tényállítása valótlan, illetve mely tényeket tüntet fel hamis színben, továbbá melyek a való tények.

A sajtó-helyreigazítási eljárásban a bizonyítás sajátos szabályai érvényesülnek (PK. 14. számú állásfoglalás), mert a sajtóközlemény kifogásolt tényállításának valóságát a sajtószerv köteles bizonyítani. Kimondja a PK. 14. számú állásfoglalás azt is, hogy nincs helye sajtó-helyreigazításnak, ha a sajtószerv valamely büntetőeljárás jogerős befejezése előtt a valóságnak megfelelően tájékoztatta olvasóit a vádirat tartalmáról, a nyilvános tárgyalásról vagy a nem jogerős büntető bírósági ítéletről. A legfelsőbb bírósági állásfoglalás szerint tehát valamely büntetőeljárás jogerős befejezése előtt a valóságnak megfelelően a nyilvánosság tájékoztatható. Ez azt jelenti, hogy nincs olyan jogszabály, amely a büntetőeljárásról történő tájékoztatást kizárná vagy korlátozná. Ha a közlemény megfelel az adott eljárás aktuális - a közzétételkori - állásának, azt valósághűen ismerteti, akkor a sajtószervet a közlésekért felelősség nem terheli.

A tudósításnak azonban híven, a tényeknek megfelelően kell tükröznie az eljárást, nem fejezhet ki előzetes ítéletmondást, azonban nem jelölheti meg kétségtelen, befejezett tényként a bűncselekmény elkövetőjét, nem jelölhet meg eljárás alá vont személyként olyat, aki nem gyanúsított és akit még tanúként sem hallgattak ki.

Közzé kell tenni azt is, hogy a konkrét eljárás ismeretlen tettes ellen folyik, illetve ismertetnie kell a büntető eljárás - a nyomozás - során született rendőrségi, ügyészségi határozatokat is. (BH1986. 142., BH1984. 353.)

A Fővárosi Ítéltábla kiemeli, hogy mindkét alperessel szembeni felperesi sajtó-helyreigazítási kereset esetén, illetve mindkét sajtóközlemény tekintetében a Legfelsőbb Bíróság PK. 14. számú állásfoglalása az irányadó.

A Fővárosi Ítéltábla azonban azt állapította meg, hogy az I. és II. rendű alperesek sajtójogi felelőssége nem azonos, mert a ... című napilap és ... által közöltek tartalmilag nem azonos híradások.

A ... című napilap ...-án megjelent cikkében azon közlésével, hogy „...”, valamint a „...” is, továbbá, hogy az a kitétel, hogy a felperes a „feltőkésítettek” között volt, az átlagolvasó számára egy olyan írás tekintetében, amely Budai Gyula elszámoltatási biztos feljelentése alapján indított és a tőke-alapkezelő gyanús pénzügyi manőverei miatti nyomozásról számolt be egyértelműen azt a látszatot kelti, hogy a felperes személyesen érintett a „korrupció gyanú” miatt indult büntetőeljárásban.

Az I. rendű alperes a hiteles tájékoztatási kötelezettsége ellenére arról nem számolt be, hogy az eljárás ismeretlen tettes ellen indult és arról sem, hogy a ... a felperes „többségi irányítása alatt” mindössze három hónapig, 2005. augusztus 16-a és 2005. november 11-e közt állt.

A Nemzeti Nyomozó Iroda Gazdaságvédelmi Főosztályának Gazdasági Bűnözés Elleni Osztálya azt hivatalosan megerősítette, hogy a felperes által 2005. évben alapított gazdasági társaság érintett az ismeretlen tettes ellen folyamatban levő nyomozásban, azonban ez nem jelentheti azt, hogy a büntetőeljárás a felperes személyét is érinti.

Az I. rendű alperes mindezekből következően nem tett eleget hiteles, pontos, a PK. 14. számú állásfoglalásában rögzített tájékoztatási kötelezettségének és közlésével a tényeket hamis színben tüntette fel, azt a látszatot keltve, mintha a felperes a Budai Gyula elszámoltatási biztos által ismeretlen tettes ellen kezdeményezett

eljárásban a felperes személyesen is érintett lenne, amit az I. rendű alperes alátámasztani nem tudott, ezért a sajtó-helyreigazító közlemény közzétételére köteles.

Ezzel szemben a ... híradásában a „...” cím alatt a II. rendű alperes mindössze arról számolt be, hogy a felperes alapította azt a céget, amely „százmilliókkal gyarapodott”. A cégalapítás tényét maga a felperes sem vitatta, ezen túlmenően a ... más valótlan állítást a felperes személyével összefüggésben nem állított és hamis látszatot sem keltett, mert közlése egyértelműen a ...-hoz köthető informatikai vállalkozások elleni nyomozásra vonatkozott, a cég 2004. és 2010. közti pénzmozgásainak vizsgálatára.

S mivel mindössze a II. rendű alperes arról adott tájékoztatást, hogy a felperes alapította a nyomozással is érintett céget, amely valós közlés, ezért a Fővárosi Ítéltábla e körben a felperes keresetét alaptalannak ítélte és az elsőfokú bíróság a kereset II. rendű alperessel szembeni elutasító határozatát helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla ennek megfelelően rendelkezett a perköltség viseléséről a Pp. 239. §-án keresztül is érvényesülő Pp. 78. § (1) bekezdése, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése - a 4/A. § szerinti áfával növelt összegben -, valamint a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján.

Budapest, 2012. február 9.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

Dr. Győriné dr. Maurer Amália s.k.. Kisbán Tamás s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő